

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ
VALSTYBINIO AUDITO, ATLIKTO KLAIPĖDOS MIESTO
APYLINKĖS TEISME,
ATASKAITA

2005 m. kovo 31 d. Nr. 1090-4-2

Klaipėda

Audito pavedimas, užduotis bei atlikimo tvarka

Valstybinis auditas atliktas pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 9-ojo departamento direktorės M. Gudaitytės 2004 m. gegužės 10 d. pavedimą Nr.1090-4. Finansinį auditą atliko valstybinė auditorė Jūratė Silkauskaitė.

Audituojamas subjektas – Klaipėdos miesto apylinkės teismas (toliau – Teismas). Teismo adresas: S. Daukanto g. 8, 92129 Klaipėda, identifikavimo kodas 9144388.

Auditauta Teismo 2004 metų finansinė atskaitomybė.

Audito tikslas – įvertinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2004 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisėtumo.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos, biudžeto projekto bei ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą, dalis.

Ši ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o finansinės atskaitomybės vertinimas bus pateiktas audito išvadoje, kuri bus pateikta Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybės kontrolieriaus 2004 m. sausio 20 d. įsakymu Nr.V-12 patvirtintais naujos redakcijos Valstybinio audito reikalavimais bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų apskaitos tvarkymą ir asignavimų naudojimą.

Auditą atlikome žinant Klaipėdos miesto apylinkės teismo pirmininkei Stefai Naščenkovienei, finansų skyriaus vedėjai – Aldonai Gudelienei, kurios ir yra atsakingos už audituojamo laikotarpio Teismo ūkinę finansinę veiklą bei finansinės atskaitomybės teisingumą ir parengimą laiku.

Siekdami įgyvendinti atliekamo audito tikslus, mes susipažinome su Teismo apskaitos sistema ir politika, vidaus kontrolės aplinka, įvertinome vidaus kontrolės veikimą darbo užmokesčio, pinigų ir turto apskaitos srityse ir atlikome savarankiškas audito procedūras pagal parengtas audito programas šioms sritims: išlaidų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, išlaidų prekių ir paslaugų naudojimui, ilgalaikio ir trumpalaikio turto.

Teismo finansinės veiklos rezultatai

Klaipėdos miesto apylinkės teismas yra Lietuvos Respublikos vientisos teismų sistemos bendrosios kompetencijos teismas, nagrinėjantis civilines, baudžiamąsias bei administracinių teisės pažeidimų bylas ir veikiantis įstatymo nustatytoje teritorijoje. Teismo misija – Teisingumo vykdymas. Teismas yra finansuojamas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų ir turi savo atskirą išlaidų sąmatą. Teismas yra asignavimų valdytojas.

Teismas patikėjimo teise valdo, naudoja ir įstatymų nustatyta tvarka disponuoja jam patikėtu turtu. Teismo turtas 2004 m. sausio 1 d. buvo 7406,6 tūkst. Lt, 2005 m. sausio 1 d. – 7559,2 tūkst. Lt.

Teismas 2004 metais vykdė vieną programą – „Bylų nagrinėjimas“ (programos kodas 01.02), kurios tikslas – užtikrinti operatyvų ir kokybišką bylų nagrinėjimą. Lietuvos Respublikos 2004 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu (2003 m. gruodžio 11 d. Nr. IX-1884 su pakeitimais) Teismui 2004 m. buvo patvirtinta 4906,0 tūkst. Lt biudžeto asignavimų išlaidoms, iš jų 3514,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 592 „Dėl asignavimų paskirstymo“ skyrė 42,0 tūkst. Lt biudžeto asignavimų išlaidoms, iš jų 32,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui iš 2004 metų valstybės biudžete Finansų ministerijai numatytų asignavimų minimaliai mėnesinei algai ir bazinei mėnesinei algai padidinti.

Teismas 2004 metais iš valstybės biudžeto programos „Bylų nagrinėjimas“ vykdymui gavo ir panaudojo 4948,0 tūkst. Lt biudžeto asignavimų, tai yra visus išlaidų sąmatoje numatytus biudžeto asignavimus. Asignavimus Teismas naudojo pagal nustatyta tvarka sudarytą ir patvirtintą sąmatą programoje numatytiems tikslams, neviršydamas jam patvirtintų asignavimų. Teismas 2004 metais iš sutaupytų asignavimų, numatytų darbo užmokesčio išlaidoms apmokėti, patikslinęs išlaidų sąmatą, 128,0 tūkst. Lt panaudojo materialiajam turtui įsigyti. Teismo 2004 metų faktinės išlaidos sudaro 4954,2 tūkst. Lt ir yra 6,2 tūkst. Lt arba 0,1 procento didesnės už kasines išlaidas. Faktinės išlaidos didesnės už kasines išlaidas, nes į išlaidas buvo nurašytos metų pradžioje turėtos ir sunaudotos atsargos (atsargų likutis metų pabaigoje 6,0 tūkst. Lt mažesnis nei turėtas metų pradžioje) bei dėl turėto debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo iš biudžeto lėšų metų pradžioje ir metų pabaigoje pokyčio.

Teismas su finansinėmis ataskaitomis pateikė Programos uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų įvykdymo ataskaitą, kurios duomenimis Teismas 2004 metais išnagrinėjo 1464 (arba 14,5 proc.) civilinėmis bylomis, 357 (arba 7,1 proc.) administracinėmis bylomis daugiau nei planavo, tačiau baudžiamųjų bylų išnagrinėjo 16,5 proc. arba 214 vienetų mažiau nei buvo suplanuota.

Kiti pastebėjimai

Dėl nepakankamai aiškaus teisės aktų reglamentavimo, negalima tinkamai įvertinti lėšų, skiriamų teisėjų darbo užmokesčiui, naudojimo teisėtumą. Lietuvos Respublikos teismų įstatymo (2002m. sausio 24 d. įstatymo Nr. IX-732 redakcija) 96 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad teisėjų darbo užmokestis nustatomas įstatymu.

Nuo 2000 m. rugpjūčio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas (2000 m. rugpjūčio 29 d. Nr. VIII-1904) (Toliau – Įstatymas). Tačiau šio Įstatymo nuostatos, kuriomis nustatytas teisėjų darbo užmokesčio mažinimas, Konstitucinio Teismo 2001 m. liepos 12 d. nutarimu pripažintos prieštaraujančiomis Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir teisėjams netaikomos. Nuo šio Konstitucinio Teismo nutarimo paskelbimo minėtos Įstatymo nuostatos nebuvo nei pakeistos, nei pripažintos netekusiomis galios.

Šiuo metu teismai, atsižvelgdami į teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimą aiškinančius Teismų Tarybos nutarimus (2003 m. kovo 7 d. Nr. 84, 2003 m. balandžio 24 d. Nr. 113 ir 2004 m. balandžio 2 d. Nr. 207), vadovaujasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 28 d. nutarimu Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“, reglamentuojančiais teisėjų tarnybinių atlyginimų koeficientus, tarnybinių atlyginimų priedų už išstarnautą laiką kintamus dydžius ir nustatyto tarnybinio atlyginimo (koeficiento) padidinimą 1,75 karto. Tai neatitinka Konstitucinio Teismo 2001 m. liepos 12 d. nutarimo konstatuojamosios dalies II.1 punkto teiginio, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 666 bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 28 d. nutarimu Nr. 1494 nustatytas teisinis reguliavimas nebegalioja nuo Įstatymo įsigaliojimo.

Audito metu nustatyta, kad Teismo teisėjų darbo užmokestį sudaro:

1. Tarnybinis atlyginimas, skaičiuojamas taikant Vyriausybės 1997 m. birželio 24 d. nutarimo Nr. 666 1 priede nustatytus koeficientus,
2. Priedas už išstarnautus metus, kuris skaičiuojamas taikant Vyriausybės 1997 m. birželio 24 d. nutarimo Nr. 666 2 priede nustatytus priedo už išstarnautus metus dydžius (tarnybinio atlyginimo procentais) dauginant iš tarnybinio atlyginimo, apskaičiuoto taikant šio nutarimo 1 priede nustatytus koeficientus;
3. Teismo pirmininko ir jo pavaduotojų tarnybinio atlyginimo (koeficiento) padidinimas 1,75 karto, kuris buvo nustatytas Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 (Vyriausybės 1999 m. gruodžio 28 d. nutarimo Nr. 1494 redakcija) 1 punkte ,
4. 40 procentų tarnybinio atlyginimo dydžio priedas, kuris buvo apylinkių teismų teisėjams nustatytas Teisingumo ministro 1999 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 370 2 punktu nuo 2000 m. sausio 3 d. iki 2000 m. gruodžio 31 d.

Teisėjų darbo užmokestis, mokėtas 2004 metais, yra didesnis už iki Įstatymo įsigaliojimo teisėjų gautą vidutinį darbo užmokestį, apskaičiuotą pagal tuo metu galiojusios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 28 d. nutarimu Nr. 1508 patvirtintos Valstybės tarnautojų, valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų gauto vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos 2 punkto reikalavimus. Skirtumą sudaro nustatyto priedo už išstarnautą laiką pokytis. Šio priedo dydis keičiamas didėjant teisėjų darbo stažui ir nustatomas pagal Vyriausybės 1997 m. birželio 24 d. nutarimo Nr. 666 2 priede nustatytus priedus (tarnybinio atlyginimo procentais).

Teismo teisėjams, kurie teisme pradėjo dirbti įsigaliojus Įstatymui, darbo užmokestis taip pat nustatomas pagal minėtas iki šio Įstatymo įsigaliojimo galiojusias darbo apmokėjimo sąlygas.

Teisėjų darbo užmokesčio išlaidoms 2004 m. panaudota 2046,7 tūkst. Lt biudžeto asignavimų, tai sudaro 59,9 proc. viso darbo užmokesčio fondo arba 41,4 proc. visų gautų ir panaudotų biudžeto asignavimų.

Teismas pagal 2004-06-01 sudarytą Šalto vandens naudojimo sutartį Nr. 1F-34 kaip paslaugos tiekėjas leido E. Stoliarskij įmonei savo reikmėms naudoti šaltą vandenį, kuris tiekiamas įvadu į Teismui patikėjimo teise priklausantį pastatą, adresu H. Manto g. 37, Klaipėda. Tuo būdu Teismas vykdo Teismų įstatyme nenumatytą ūkinę finansinę veiklą.

Rekomendacijos

Atsižvelgdami į audito metu nustatytus ir ataskaitoje išvardintus pastebėjimus, Teismo pirmininkei rekomenduojame inicijuoti Teismų įstatyme nenumatytos ūkinės finansinės veiklos (šalto vandens tiekimą įmonei) nutraukimą.

Dėkojame už bendradarbiavimą ir tikimės, kad Jūs atsižvelgsite į mūsų rekomendaciją ir apie jos vykdymą iki 2005-05-15 informuosite Valstybės kontrolės Finansinio audito 9-ąjį departamentą adresu, Vytauto g. 14, LT- 92137 Klaipėda.

Finansinio audito 9-ojo departamento
direktorė

Meilutė Gudaitytė

Finansinio audito 9-ojo departamento
valstybinė auditorė

Jūratė Silkauskaitė

Susipažinome:

Teismo pirmininkė

Stefa Naščenkoviėnė

Finansų skyriaus vedėja

Aldona Gudeliėnė